

Intervjuguide

Introduksjon av intervju

Dette intervjuet er en del av mitt masterprosjekt i psykologi. Intervjuet baserer seg på psykologiske perspektiver knyttet til barn-voksen samspill. Med intervjuet har jeg som hensikt å undersøke barnehageansattes oppfatninger av barn-voksen relasjoner og egen omsorgsrolle, deres oppfatninger av behov hos de minste barna i barnehagen, og refleksjoner knyttet til de voksnes tilgjengelighet. Jeg ønsker å stille spørsmål knyttet til dine erfaringer sammen med barnegruppen (unngå bruk av navn). All informasjon jeg får fra intervjuet vil anonymiseres slik at svarene ikke vil knyttes verken til deg som deltaker eller barnehagen. I mine notater er for eksempel du deltaker nr. 2.

Har du noen spørsmål før vi begynner?

Innledende refleksjon (warm-up)

Det norske samfunn har endret seg på flere vis de siste tiårene, deriblant barns «oppvekstmiljø». Ifølge statistisk sentralbyrå tilbringer barn i dag mer tid i barnehagen sammenliknet med for 20 år tilbake; for mange små barn er dette plassen de tilbringer mesteparten av sin våkentid (Statistisk sentralbyrå, 2019). Hva tror du at hjemmemiljøet representerer for barns utvikling vs. hva representerer barnehagemiljøet for barns utvikling? *(ulik betydning? Evnt: Tror du det er noen spesielle erfaringer eller kompetanser som barnehager legger til rette for – som barn i mindre grad har muligheter til hjemme, eller motsatt?).*

- 1. Hva mener du kjennetegner relasjoner mellom barn og barnehageansatte?**
- 2. Hvilken betydning tenker du at du har for barna på din avdeling?**
- 3. Kan du se for deg begrepet «barnehageansatt» ved siden av begrepet «omsorgsgiver». Hva tenker du om likheter/forskjeller ved disse rollene?**
- 4. Hvilke følelsestilstander eller behov opplever du generelt at de minste barna kan skifte mellom i løpet av en barnehagedag?**
- 5. De ulike følelsene eller behovene du nå har beskrevet – hva gjør du vanligvis når barn uttrykker disse?**
- 6. Kan du komme på eksempler på situasjoner hvor barn uttrykker noen vanskelige følelser, og du opplever å være «tilfreds» med hvordan du responderer ovenfor barnet?**

7. Kan du motsatt komme på eksempler på situasjoner hvor barn uttrykker noen vanskelige følelser, og du opplever å ikke være «tilfreds» med hvordan du responderer ovenfor barnet?

Jeg har lyst til å beskrive et scenario for deg og etterpå stille noen spørsmål knyttet til dette(del ut scenario):

Jeg ser for meg en hektisk morgen på den «minste» avdelingen i bhg. Syv barn er blitt levert og dere er foreløpig kun to voksne på jobb. Den tredje voksne som nå skulle ha vært på plass er blitt syk. Et av barna, Lise, har sovet lite i natt og at hun er mer «trengende» enn vanlig. En far forteller ved levering om sønnen Peter som er urolig for tiden i etterkant av far og mor sin separasjon. Ifølge far er Peter mer «sint» enn vanlig. Samtalen med faren opptar deg noen minutter. Din kollega Trine som er den tilgjengelige av de voksne, har fått trøtte Lise på fanget. To av jentene på barnegruppa leker med hverandre ved å holde hverandre i hendene, ser mot voksne-Trine og ler. Trine, som har Lise på fanget, ser mot de to jentene og skryter av deres lek. Når Trine slutter å bla i boken fordi de to andre jentene en kort stund får hennes oppmerksomhet, blir lille Lise misfornøyd og klager. Trine fortsetter å lese. En liten gutt og en jente sitter ved siden av hverandre og plukker ut leker av en lekekasse. Du har nå avsluttet praten med Peter sin far. Peter har begynt å bygge et tårn av lekeklosser og ser forventningsfullt på deg når du nærmer deg ham. Før du riktig har rukket å sette deg ned ved Peter, oppdager du «minst en» bæsjebleie som må tas. Voksen-Trine er nå alene med barnegruppen. Peter reiser seg opp og oppsøker Trine. Den voksne inviterer ham til fanget sitt ved siden av Lise, slik at de alle tre kan lese bok sammen. I forsøk på dette protesterer trøtte Lise og begynner å gråte. Peter har enda en kloss fra tårnet i hånda, dunker den mot hodet til Lise og løper av gårde. Lise gråter intenst.

8. Hva tenker du om det scenario som jeg her har beskrevet?

9. På hvilke måter tenker du at de voksne er tilgjengelige/ikke-tilgjengelige i denne situasjons-beskrivelsen, og hvordan forestiller du deg at dette kan oppleves for de ulike barna?

Noen skiller mellom det å være «fysisk tilgjengelig» og det å være «emosjonelt» - eller «mentalt tilgjengelig» i samspill med barn. Som i eksempelet over, kan man kanskje si at det varierer hvordan vi voksne er oppmerksomme på eller «tilgjengelige» sammen med barn.

10. Jeg er nysgjerrig på dine erfaringer knyttet til hvordan din «emosjonelle tilgjengelighet» eller oppmerksomhet ovenfor enkeltbarn foregår når du er sammen med flere barn samtidig?

11. I hvilken grad mener du at små barn har behov for din «emosjonelle tilgjengelighet» eller oppmerksomhet når barn «har det bra» vs. når

barn «ikke har det så bra»?

12. Hvorfor tenker du at barn trenger dette fra deg?

13. Ifølge dine erfaringer, hva skal til for at du i mest mulig grad kan være oppmerksom på enkeltbarn og deres følelser, behov og handlinger?

Jeg har nå stilt noen spørsmål om dine erfaringer «generelt» sammen med små barn. Nå har jeg lyst til å stille deg noen litt mer spesifikke spørsmål.

14. Opplever du relasjoner med barn på din gruppe som like/ulike?

15. Hva legger du i det å inngå i en «god relasjon» med et barn?

16. Hva legger du i det å inngå i en «mindre god relasjon» med et barn?

Jeg har lyst til å fortelle deg om noen tanker jeg gjorde meg i forbindelse med å være sammen med ulike barn da jeg jobbet i bhg. Jeg opplevde at det var et veldig skjønt barn på gruppen som oppsøkte mye kontakt med meg, som både søkte til meg for kos og ble fort roligere når jeg trøstet henne. Hun hørte etter hvis det var noe jeg sa hun ikke kunne gjøre – som for eksempel ville fått henne til å få vondt. Det var et annen barn på gruppen som jeg synes det var vanskelig å forstå. Jeg opplevde det som utfordrende å få kontakt med ham under lek. I et øyeblikk kunne han oppleves som blid og på farta, og i neste øyeblikk kunne han gråte høyt av noe ingen av de voksne visste årsaken til. Når han ble lei seg kunne han noen ganger strekke armene opp mot meg når jeg gikk mot ham. Jeg løftet ham da opp, men i samme øyeblikk som jeg tok ham til meg dyttet han seg vekk fra meg. Jeg opplevde å få forskjellige følelser i møte med disse barna. For eksempel kunne jeg oppleve det som rett og slett ubehagelig når jeg fikk sikkell fra gutten på meg – mens når det første barnet jeg beskrev fikk smurt både snør og sikkell utover halsen min «kjente jeg det ikke en plass».

17. Har du opplevd at du liker noen barn mindre enn andre – og hva tenker du kan være årsaker til dette?

18. Har du opplevd at barn på din gruppe uttrykker noen følelser på en bestemt måte eller har en atferd som du merker at utfordrer deg?

19. Hva tenker du er en god og en dårlig måte å håndtere dette på – og hvilke konsekvenser tror du at «god» eller «dårlig» håndtering av slike situasjoner kan få i et lengre perspektiv for et barn?

20. Hva tror du at den («utfordrende») atferden du har beskrevet hos barn/barnet kan omhandle?

21. Er det noe du ser for deg som kunne styrket din omsorgsrolle ovenfor de minste barna i barnehagen?

Avslutning

Er det avslutningsvis noe du ønsker å legge til?

Har du noen andre spørsmål?